

Ceny ogłoszeń: Na 1-ej stronie wiersz petito-
wy . . . . . mk. 30—
na III stronie mk. 25—
na IV stronie mk. 20—
nadesłane za wiersz
garmentowy mk. 50—
Drobne ogłoszenia po
mk. 1.50 za wyraz. Naj-
mniejsze drobne ogło-
szenie mk. 15.

Za terminowy druk ogło-
szeń redakcja nie odpo-
wiada.

Redakcja i Administracja
mieszczą się pod № 4.
przy ulicy Starososno-
wieckiej w Sosnowcu.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Adres dla listów i depesz
„Iskra“, Sosnowiec.

Prenumerata wynosi:
Z odnośnikiem miesięcznie
mk. 100.

Z przesyłką pocztową
mk. 125 miesięcznie.

Oddziały własne: W Będzi-
nie ul. Małachowskiego
9, w Dąbrowie ul. Sien-
kiewicza.

Filja w Dąbrowie ul. Sien-
kiewicza 6. Telefon 73.

Fabryka Czekolady M. Czapliński

Warszawa, Nowy Świat 19 (gmach po maszynach
b. pałacu lodowego).

Zawiadomienie.

Niniejszem podaję do ogólnej wiadomości
iż z dniem 10 marca r. b. powierzyłem wy-
łączne przedstawicielstwo swoich wyrobów na
powiat Będziński Stowarzyszeniu Spożyw-
czemu Pracowników T-wa „Hrabia Re-
nard” w Sosnowcu.

Stowarzyszenie Spożywcze Pracowników
T-wa „HRABIA RENARD”
w Sosnowcu, ul. Staszycy 7.

Zawiadomienie.

Niniejszem podajemy do ogólnej wiado-
mości, iż z dniem 10 b. m. przyjęliśmy wy-
łączne przedstawicielstwo fabryki Czekolady
„M. Czapliński w Warszawie”
i zaznaczamy, że sprzedaż hurtową będziemy
prowadzić po cenach fabrycznych, bez żad-
nych zwyczajów.

Zarząd.

UWAGA: Czekolada znajduje się na składzie w Stowarzyszeniu.

Na podwieczorek w Zaciszu

(dziś, w niedzielę, od 4 po południu)

uprzejmie zaprasza Panów i Panie
Seksja dochodów niestałych

Koła Polek w Sosnowcu.

Atrakcje niezwykle oraz pocztą i licytacja, które zyskały tylu
zwolenników, zapewniają nader miłą i niekosztowną rozrywkę,
gdz. wejście kosztuje tylko 50 marek polskich.

Dochód w połowie na żołnierza
i w połowie na PLEBISCYT.

KINO
„ZACISZE”

Program Nr. 11.
Od 8 do 14 marca 1921 r.

LEDA GYS

przepiękna włoska prymadonna ekranu w 5-ciu
aktowym dramacie o siłnym nastroju

„Tyranja życia”

NAD PROGRAM:

Uroczystość odsłonięcia pomnika poległym Gór-
noślązakom w Sosnowcu w dniu 19 Grudnia 1920 r.

OGŁOSZENIE.

KORESPONDENTKI

rutynowanej, biegle piszącej na maszynach,
poszukuje Państwowy Urząd Zakupu Arty-
kułów Pierwszej Potrzeby w Sosnowcu.

Oferę z wymienieniem warunków przyjmuje biuro
Urzędu w Sosnowcu, ul. Małachowskiego № 11.

OKULISTA

D-r. medycyny

L. Cwibak

Będzin, ul. Kołłątaja № 30

przyjmuje ocznych chorych co-
dziennie, oprócz nied. iel, od 12¹/₂
do 2 popoł. i od 6-ej do 7 wiecz.

DOKTÓR

Marja DZIERŻANOWSKA

choroby kobiece i akuszerja

Dąbrowa Górnicza

(na Red. nie) róg Sławkowskiej
i Król. Jadwigi.

Przyjmuje od 4—7 p. p.

DENTYSTA

J. Szatensztein

SOSNOWIEC

Mo drzejowska 3.
Godz. przyj. od 10—12 przed poł.
„ „ „ 3—6 po poł.

Lecznica

chorób kobiecych

D-ra I. EYSYMONTTA

SOSNOWIEC, ul. Małachowskiego
№ 11.

przyjęcia chorych 10-12 i 5-7

Antoni Łapiński

długoletni praktyk w dzie-
dzinie prawno sądowej

Obrona w Sądach,
Porady — Prośby.

Przyjmuje codziennie, prócz nie-
dziel i świąt, od godziny 3-ej do
6-ej wieczór

przy ul. Warszawskiej № 20.

KINO
Oaza

Dziś i dni następne

Arcydzieło sezonu. Potężny film
słynnej wytwórni „VERIBAS” w Rzymie

„Następca tronu
i tancerka”

Wojenno-miłosny dramat w 6 cz.

Anons! Od wtorku 15 marca
Potężne arcydzieło amerykańskie

„Czarne Domino” 4 seria

Detektywno-awanturyczny dramat w 6 cz.

Pamiętajcie o G. Śląsku.

Dla dzieci
dozwolone.

"SFINKS"

Od poniedziałku
7-go do 13-go
marca 1921 r.

"Tragedja duszy kobiecej"

tragedja w 6-ciu
częściach

w roli głównej **HENNY PORTEN.**

NAD PROGRAM!

Podróż Marka do Piekła.

II TOWARZYSTWO pożyczkowo-oszczędnościowe

w **SOSNOWCU, 3 Maja № 14**

zakupuje dla swych członków i ich rodzin większą ilość

BIAŁEGO TOWARU.

Mający zamiar korzystać z pośrednictwa Towarzystwa
proszeni są o zapisywanie się i ewentualnie wpła-
cenie zadatku.

PRZED BITWĄ.

Sosnowiec, 13 marca.

"Gotuj się! gotuj! wołał ogromnym głosem Zyndram
z Maszkowic, przelatując jak błyskawica wzdłuż szeregów.
Gotuj się! powtórzyli mniejsi przywódcy.

Więc kmiecie, rozumiając, że przychodzi na nich czas,
zaczęli popluwać w pracowite, ogromne dłonie.

I dało się słyszeć przez całą linię to złowrogie poplu-
wanie, poczym chwycił każdy broń i nabrał tchu.

Naprzód! Ława! Równo-o-o! W nich!

Aż doszli.

Bj!!!

(Sienkiewicz. — Krzyżacy.)

Za tydzień.

I oto nadchodząca nie-
działa palmowa 1921 roku,
roześmiane słońce wiosenne
tego wiekopomnego roku
przyniesie ze sobą jedno z
największych cudów historii.

"O roku ów! Kto Cię wi-
dział!..."

Czy zdajecie sobie spr-
awę, co się stanie za tydzień?
Prastary polski lud, o któ-
rym sądzono, że umarł, wsta-
nie w chwale królewskiej i
od Odry i Słęzy poczaw-
szy, aż do Brynicy, zado-
kumentuje w ciszy i maje-
stacie przed całym światem,
iż jest polskim.

Ze chce wrócić do matki
swej.

Po sześciuset latach nie-
woli.

Na zawsze!

Za małe, za nędzne i za
marne są słowa, aby mogły
wyrazić olbrzymiość cudu,
rozgrywającego się w na-
szych oczach. Perspektywy
i oddalenia! woła zdumiony
malutki mózg europejczyka
XX wieku!

Sięgnijmyż więc wstecz.

W r. 1335 Polska rzeka
się formalnie wszelkich pre-
tensji do śląskich księstw.
Od tej chwili rozpoczyna
się germanizacja Śląska,
idąca w dwóch kierunkach.
W kierunku zaprowadzenia
na Śląsku feudalizmu na
modłę niemiecką i zaprowa-
dzenia niesłychanie ciężkiej
pańszczyzny, jakiej nie było
w żadnej innej dzielnicy
polskiej, i w kierunku ko-
lonizacji Śląska przez niem-
ców. Książęta, szlachta i kler
sprzysięgli się, aby wygu-
bić polskość na Śląsku.

Scigana, jak nieszczęsny
zając, uciekała polskość ze
szkoły, kościoła i urzędów,
aby schronić się w chału-

pach; biskup wrocławski
Jan, (słyszycie!!) wydaje w
roku 1495 (o Polsko! gdzie-
żeś była wówczas!) nastę-
pujący rozkaz: „W ponie-
dzialek po św. Trójcy, wło-
ścianie polscy gminy Wój-
cice pod Odmuchowem w
ciągu pięciu lat wyuczyć się
mają języka niemieckiego,
a po upływie tego terminu,
zupełnie mowę polską za-
rzuciwszy, samej tylko niem-
czyzny używać mają. Ktoby
zaś nie usłuchał tego roz-
kazu, ma być ze swojej sie-
dziby wypędzony“.

„Nie zezwalam nikomu na
zawarcie małżeństwa, dopó-
ki nie zda egzaminu z ję-
zyka niemieckiego“.

Edykt Fryderyka II-go.

Więc skurczyła się, zsta-
piła do lepiance i chałup
przyziemnych, polskość. Na-
rosła na niej gruba skorupa
niemiecka. I zdawało się, że
słupy Bolka Chrobrego w
Odrze, pozostaną jeno cu-
downą legendą, nieogar-
nionym zalem, za tym, co
było.

Zdawało się!...

Był czas, że kiedy ks.
Antoniewicz, wysłannik bi-
skupa krakowskiego, pro-
wadził misję na Śląsku w
połowie 19 wieku i użył w
jednym ze swych kazań
zwrotu: „Ludu polski“, przy-
szła do niego delegacja bab
górnosławskich z zalem i pre-
tensją, że oni są „górnosła-
zakami“.

O Chryste! Czyż mógł
być większy upadek na
ziemi?

A później przyszedł Lom-
pa, ks. Bogedajn i Miarka.

A po nich Bismark. Isto
milionów marek na wykup-
no ziemi polskiej. Czyż
jedna z pierwszych uchwał
rady wojewódzkiej na Gór-

nym Śląsku, nie powinno
być uchwalenie z publicz-
nych składek budowy pom-
nika - kolosa Bismarka na
Śląsku?

I to, co zatracili książęta,
biskupi i rycerze śląscy,
uratował chłop i robotnik.
Na miejscu dumnych, za-
padłych kastelów zgermani-
zowanych książątek śląskich,
wyrósł mocarny, niezwycię-
żony, zaiste nieśmiertelny
kwiat polskości od dołu.
Wyhodowali go w prostoci
duszy swej. Na Śląsku
idea Polski jest — najgłębsza.

„Do Monaco!“ — krzy-
czy Bismark.

A pierwszy polski poeta
górnosławski, ks. Damrot, od-
powiada:

„Sto milionów marek tonie
fiaszka,

Można wykupić wojewódz-
two całe,

Lecz walka z ludem pol-
skim nie igraszka,

Aby go zniszczyć, i Niemcy
za małe“.

Runęły Niemcy. Ostał się
polski lud na Śląsku.

Dwukrotnie oblał ziemię
praociwów krwią. Domagał
się — Polski.

Głuchą była Europa na
jego wołanie.

Koks zasłonił jej krzyk
ludzi.

Gotuj się!

Nad brzegiem Odry wi-
dnieje zawzięta, piastowska
twarz ślązaka, mającego iść
za tydzień w bój o Polskę.

Ma wbić na nowo słupy
z granitu na rubieżach oj-
czystych.

O Polsko!

Czy Ci zabraknie odwagi
i mięśni, aby ludowi temu
pomóc?

Gotuj się! Równo! W nich!

Bj!!!

Sep.

Przed plebiscytem.

Miła niespodzianka.

Katowice, 12 marca.

Napływy emigrantów-polaków
przechodzi wszelkie najró-
żniejsze nadzieje. Duża ilość
przejeżdżających z Niemiec
emigrantów oświadcza się za
Polską, skutkiem czego ilość
przygotowanych pomieszczeń
okazała się zbyt małą. Zara-
dzono w ten sposób, że umie-
szczono przybyłych po do-
mach prywatnych.

Emigranci przy-
jeżdżają z bronią.

Głogówek, 12 marca.

W czwartek, 10 go marca
znaleziono przy rewizji emi-
grantów na dworcu w Głog-
ówku u 26 kobiet 26 rewol-
werów i kilkadziesiąt grana-
tów ręcznych. Kobiety te are-
sztowano.

Uchwały zjazdu ko-
mitetów plebiscyto-
wych.

Sosnowiec, 13 marca.

Na zjeździe plebiscytowym
w Waższawie (patrz artykuł
„Zjazd plebiscytowy“ w „Is-
krze“ wcz.) wybrano dwie ko-
misje: budżetowo-opiekunczą i
przewozową. Komisje te wy-
pracowały projekty opieki nad
rodzinami plebiscytowców, któ-
rzy udadzą się na głosowania
i przewozić ich na Górny Śląsk.
Projekty te z niektórymi zmia-
nami zostały przyjęte na ple-
narnym posiedzeniu zjazdu.
Przewodniczący komitetu ple-
biscytowego w Bytomiu wy-
jaśnił, że plebiscytowcy udają-
cy się na Górny Śląsk dla od-
dania swego głosu za Polską,
nie mają się czego obawiać,
że miejscowa ludność przyjmie
ich gościnnie, że będą oni mie-
li zapewnioną opiekę i uła-
wniony pobyt, że sprzeczne o
tym wiadomości i są rozsiewa-
ne przez szpiegów niemieckich,
gdyż niemcom chodzi o to,
aby odstręczyć plebiscytowców
od wyjazdu i dla tego nie-

prawdziwe pogłoski świadomie
fałszywie rozsiewają.

Na zjeździe uchwalono co
następuje: plebiscytowcy nasi
będą odwiezieni specjalnymi
pociągami bezpłatnie do 2
stacji zbórnych, Sosnowca i
Częstochowy, a stamtąd wy-
ruszą dalej. W pociągach i
podczas całej podróży pleb-
iscytowcy będą mieli zapewnio-
ną opiekę i pomoc lekarską.

Komisje plebiscytowe za-
opatrzą wyjeżdżających w ży-
wność i pieniądze na drogę.
W Sosnowcu zorganizowane
będą punkty odżywczego dla wy-
jeżdżających, gdzie otrzymają
ciepłą strawę oraz noclegi.

Produkty i pieniądze na
podróż rozdadać plebiscytow-
com komisje w Sosnowcu i
Częstochowie. Bezpośrednio
przed wyjazdem względnie
wyjściem na Górny Śląsk.

Sprowadzenie plebiscytow-
ców i ściągnięcie ich na stację
kolejową uskutecznią komite-
ty miejscowe w porozumieniu
i przy pomocy starostw pod-
władnych. Komitety niniejsze
dostarczają plebiscytowców do
punktów zbórnych pod opieką
własnych delegatów. Wszyst-
kim plebiscytowcom za cały
czas pobytu będą wypłacone
ich zarobki, wszelkie straty ia-
kieby ponieśli plebiscytowcy,
również będą im zwrócone.
Komitety miejscowe przy po-
mocy organizacji kobiecych
urządzają opiekę nad rodzinami
plebiscytowców.

Wszyscy plebiscytowcy zo-
staną ubezpieczeni od wszel-
kich wypadków w wysokości
100,000 mk. od osoby. Powro-
tna podróż również będzie bez-
płatnie i tak urządzona, jak i
podróż na Górny Śląsk.

Z powyższego sprawozdania
ze zjazdu komitetów plebiscy-
towych widzimy, że komitety
plebiscytowe zadbały w zu-
pełności o plebiscytowców i
ci mają jeden obowiązek do
spełnienia: dopilnowanie aby
na głosowanie na Górny Śląsk
pojechali i tam, jak ich w-pół-
bracia zamieszkałi na G. Śl-
sku głos swój za Polską odda-
li. Kto tego obowiązku nie
spełni, ten będzie zdrajcą swej
ojczyzny i dla niego miejsca
w Polsce być nie powinno.

stwierdził, iż w chwili obecnej
trudno jest zakupić większe
ilości zboża, niema bowiem
kredytów. Są dane, że po za-
łatwieniu sprawy Śląska i pod-
pisaniu pokoju z Rosją, kre-
dyty te będą uzyskane.

Pozatym minister aprowiza-
cji zapowiedział skasowanie...
ministerjum aprowizacji z no-
wym rokiem gospodarczym
(poszczególne funkcje mini-
sterjum aprowizacji zostałyby
objęte przez ministerjum rol-
nictwa, przemysłu i handlu,
spraw wewnętrznych i dzieł-
nicy pruskiej).

Najważniejszą uchwałą rady
aprowizacyjnej, powziętą wczoraj
(wprawdzie tylko 1 głos
większości) było opowie-
dzenie się za wolnym han-
dlem.

Wniosek dra Bobrowskiego
za całkowitym sekwestrem
ziemiopłodów zyskał 11 gło-
sów za i 12 przeciw.

Pogłoszeniu wyniku gło-
sowania dr. Bobrowski i dr.
Djamań, złożyli mandaty
członków rady, co zresztą ma
znaczenie czysto teoretyczne,
gdyż zapewne rada już więcej
zbierać się nie będzie.

Rewolucja w Rosji.

Bunt w Mińsku. — Kijów w rękach ukraińców. — Kozacy
Dońscy przeciw sowietom. — Petersburg przed upadkiem.

Helsingfors, 12 marca.

(Tel. wł.)

Urządowy rosyjski „Union
Telegr.“ donosi, że powstanie
w Rosji przybiera coraz więk-
sze rozmiary. W Mińsku zbun-
towała się czerwona załoga,
która wymordowała prawie
wszystkich swych oficerów.
Kijów również jest zagrożony
i lada chwila wpaść musi w
ręce ukraińców. Na przedmie-
ściach trząsą się już walki ulecz-
ne. W Charkowie stracony zo-
stał tamtejszy ukraiński rząd
sowietów. Miasto opanowali
narodowcy ukraińscy, posilko-
wani przez kozaków dońskich.

Helsingfors, 12 marca.

(Tel. wł.)

Walka artylerji między twier-
dzą Kronsztadzką a baterjami
nadbrzeżnymi trwa w dalszym
ciągu. Połączenie kolejowe z

Petersburgiem zostało przer-
wane. Wojsko bolszewickie
nad granicą fińlandzką zbun-
towało się. Załoga twierdzy
Kronsztadt wysłała nowe ulti-
matum do Petersburga z za-
daniem poddania się miastu, w
przeciwnym razie zagrozi bom-
bardowaniem.

Brusiłow głównodowodzącym.

Londyn, 12 marca.

Ostatnie d-pesze opiewają,
że Trocki i Sinowjew przenie-
śli główną kwaterę do fortecy
petropawłowskiej, dokąd po-
wołano także generała Brusi-
łowa, którego zamianowano
głównodowodzącym wojsk bol-
szewickich, opetujących prze-
ciwko powstańcom.

Ma być wprowadzony wolny handel.

Ministerjum aprowizacji będzie skasowane.

Warszawa, 12 marca.

Odbyło się posiedzenie pań-
stwowej rady aprowizacyjnej

Przewodniczył minister a-
prowizacji p. Grodzicki, który

Zgłaszajcie mieszkania
dla Ślązaków

Aleja 3 Maja 20

Komisariat G. Śląski.

Dr. Franciszek KARSZ

po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł w Będzinie w d. 12 marca, przeżywszy lat 62.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Sączewskiego № 4 na cmentarz miejski odbędzie się w d. 15 marca, we wtorek, o godz. 3 i pół po południu, o czym zawiadamia krewnych, znajomych i przyjaciół STROSKANA RODZINA.

Zawiadamiam uprzejmie, iż otwieram w Sosnowcu

(ul. Miła 4) 6-ty miesięczny

NOWY KURS

księgowości pojedynczej i podwójnej, matematyki kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii i prawa wekslowego pod gwarancją złożenia egzaminu w państwowej wyższej szkole Handlowej.

Zgłoszenia przyjmuję dnia 15 i 16 marca w biurze przy ul. Miłej № 4 obok Alei w domu W. p. Kiepur, przedpołudniem i popołudniem

Z wysokim poważaniem kier. Kursów
Bronisław Tyndel.

PODZIĘKOWANIE

UCZENIE I UCZNIÓW Z SOSNOWCA I ZAWIERCIA.

Za gruntowne i znakomite przygotowanie nas do egzaminu z pojed. i podwój. księgowości oraz rachunkowości kupieckiej, który złożyliśmy dnia 5 b. m.

w Rządowej up. Kursa Handlowego prof. Akademii Handlowej w Krakowie, z bardzo dobrym wynikiem, mamy zaszczyt wyrazić Wielmożnemu Panu Kierownikowi Bronisławowi Tyndelowi w Sosnowcu ul. Miła № 4 zapewnienie naszej szczerzej i bezgranicznej wdzięczności.

Grono uczniów i uczniów.

Rokowania pokojowe.

Zmiana nastroju. — Zwrot zabytków i dzwonów.

Ryga, 12 marca.

W nastojach delegacji pokojowej znówu zaszła zmiana na lepsze. mówi się o przyspieszeniu rokowań i terminie podpisania traktatu.

Joffe, powołując się na zły stan swego zdrowia, żądał zwolnienia jednej tylko komisji dziennic, na wniosek jednak delegacji polskiej, wyraził zgodę na odbywanie dwóch posiedzeń: południowego i wieczornego.

Po wznowieniu wspólnych obrad na posiedzeniu wieczornym, w rozprawach nad zwrotem zabytków przyjęto artykuł, którego mocą wszelkie zabytki, mające wartość kulturalną, zrabowane od r. 1772, zostaną Polsce zwrócone. Dotyczy to również między innymi dzwonów kościelnych, jakie armie rosyjskie wywiozły z Polski w obawie przed Niemcami.

lub od piętnastego do piętnastego danego miesiąca — trudności czynić nie należy.

Kursy pożarnictwa. Za biegły miejscowy oddział Związku Florjańskiego, organizuje zaraz po świętach Wielkiejnocy, popołudniowe kursy pożarnictwa dla miejscowych straży.

Kursy takie urządzone corocznie w Sosnowcu już od roku 1918, przysparzają miejscowym organizacjom strażackim gruntowne wyszkolenie ludzi. Dotychczas bowiem, zwłaszcza dzięki teoretycznym, wśród szeregów strażackich był zaniedbany, kursy zaś takie należały kierunek dalszej samodzielnej pracy.

Dymisja zarządu miejskiego w Dąbrowie. W czwartek podczas obrad nad budżetem miasta, radny Lewicki złożył wniosek o podwyższenie prezydentowi i ławnikom pensji. Przewodniczący podał wniosek pod głosowanie. Wszyscy radni oprócz wnioskodawcy wstrzymali się od głosowania.

Zarząd miejski przyjął to jako „wzrost nieufności” i zgłosił dymisję.

Po zarządzonej przerwie, w czasie której porozumiały się kluby, zarządzone ponownie

głosowanie, w czasie którego uchwalono podnieść pensje zarządcy miasta do stawki wyższej, aniżeli proponował wnioskodawca.

Mimo to zarząd miejski zgłoszoną dymisję otrzymał w mocy.

Zdaje się, że na najbliższym posiedzeniu odbędą się nowe wybory do zarządu miasta.

Awantury uliczne. Od kilku dni u oficera ewidencyjnego odbywa się rejestracja roczników zapasowych. Każdy dzień z różnych okolic zjeżdża do Dąbrowy tysiące młodych ludzi, którzy formalnie zalewają ulicę Francuską, atakują i cisną się do biura, by przedrzeć załatwić formalności. Praca w biurze, z powodu braku odpowiedniej liczby sił kancelaryjnych, idzie powoli, tak, że nieraz ludzie ci czekają po dwa, trzy a nawet cztery dni na swą kolejkę. Oczywiście wszystko to wpływa ujemnie na jednostki gołębskiego temperamentu, którzy dopuszczają się różnych niepożądanych ekscesów. Policja częstokroć interwenjuje, ale zadanie jest nieraz bardzo trudne ze względu na podniecony stan awanturniczo usposobionych jednostek.

Ze względu na zrozumiałych należy temu wszystkiemu położyć kres i to w sposób radykalny.

Wyrok śmierci. Sześć warszt. tab. 2 dyw. leg. Stefan Dajek został skazany wyrokiem sądu polowego 2 dyw. leg., jako sądu doraźnego, na karę śmierci przez rozstrzelanie za zbrodnię kradzieży skór wartości 100 000 marek.

Wyrok powyższy wykonano na froncie ludzkim pod Grodnem.

Oblawa na sali sądowej. Podczas rozprawy sądowej w dn. 8 b. m. w sądzie okręgowym w Warszawie w sprawie włamywaczy z kasy przemysłowców zauważył komisarz II komisariatu p. Gościński, wśród przysłuchującej się publiczności wiele osób podejrzanej konduity. Wezwane natychmiast organy policji urządziły oblawa na sali sądowej i zatrzymały 41 przestępców rozmaitego gatunku i specjalności. Aresztowanych odprowadzono do urzędu śledczego.

Nowy związek drukarzy. W d. 8 b. m., w lokalu zjednoczenia zawodowego polskiego przy ul. Elekoralnej Nr. 21 w Warszawie odbyło się zebranie organizacyjne nowopowstałego związku zawodowego drukarzy.

Nowa organizacja stoi wyłączenie na gruncie ekonomicznym i kulturalnym i pragnie skupić przy sobie wszystkich kolegów-drukarzy, poczuwających się do obywatelstwa polskiego i płynących z niego obowiązków publicznych.

Zarząd związku stanowią koledy: M. Starzyński (prezes, H. Zbucki (wiceprezes), J. Dąwziak (sekretarz), J. Sobczak (zast. sekretarza), E. Jaskłowski (skarbnik), J. Truskolaski (zast. skarbnika), W. Jezierski i B. Umiński (kierownicy biu-

ra pośrednictwa pracy), oraz K. Gawroński (gospodarz).

Biuro związku mieści się w lokalu zjednoczenia zawodowego polskiego (N. P. R.), ul. Elekoralna Nr. 21.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

W związku z przeprowadzaniem rewizji u kupców przez urząd walki z lichwą i spekulacją, pożądaną rzeczą byłoby bardzo, aby Sz. Pan Redaktor raczył wyjaśnić ogółowi kupców kwestię zasadniczą: czy kupiec, opłacający patent I lub II kategorii, ma prawo trzymać skład z towarami, czy nie. O ile tak (za co opłaca podatki), to rewizje te są bezprawne, o ile nie, to wykupywanie patentów jest zbyteczne, bo nie można zajmować się kupnem i sprzedażą towarów, nie posiadając ich na składzie.

W numerze „Iskry” z dn. 10 b. m. między znalezionymi towarami wymieniono 7 skrzyń lampek elektrycznych; ileż w takim razie tego rodzaju towaru znajduje się w większych biurach jak T.wo Semens, Powszechnie i co na to urząd walki z lichwą i spekulacją?

Z powyższego wynikałoby, że trzeba by zabrać towar wszystkim kupcom, którzy go mają na składach i przestać wydawać patenty, pobierając po 30 000 marek za patent na prawo handlowania, gdyż to zakrawa, w moim pojęciu, na nadużycie ze strony rządu.

Mając nadzieję, że Sz. Pan Redaktor zechce się nad tym zastanowić, ze wyjaśnienia to jest niezbędne, pozostaję z głębokim szacunkiem.

Stały prenumeratork „Iskry”, kupiec II kategorii.

Zamieszczając list powyższy odpowiadamy nań w krótkości: nie każdy kupiec jest paskarzem i nie każdy paskarz jest kupcem. Urząd walki z lichwą rozważy z pewnością dokładnie sprawę każdego kupca i ci, co nie paskują napewno nie będą karani.

Jeżeli towar leży czas dłuższy i pomimo popytu sprzedawany nie jest, to chyba nikt nie będzie wątpił, że chodzi tu o podbijanie ceny.

Red.

Z teatru.

Teatr popularny, tani, przy ul. Kościelnej daje dzisiaj aktualną, a jednak zawsze z zajęciem obserwowaną „Wojnę z żonami”, pobudzającą mimo „grozy wojny” do wybuchów śmiechu.

Orkiestra 12 pułku piechoty przygrywać będzie dzisiejszego wieczoru; przygotowała ona specjalny program.

Teatr zimowy. Dziś dwa przedstawienia: popołudniu melodramatyczna operetka „Czar walca”, urozmaicona tańcami, Wie-

czorem ognisty „Generał huzarów”, cieszący się wielkim wzięciem wśród płci pięknej. Tańce, jak zwykle, dopełniają całości.

W poniedziałek przedstawienia nie będzie z powodu wyjazdu teatru do Katowic.

We wtorek premiera „Słodkie dziewczę” operetka Ziechera z p. Godlewską w roli tytułowej.

„Tajemniczy Dżem” w Będzinie. W nadchodzący wtorek w teatrze Corso wystawiona będzie głośna sztuka amerykańskich autorów „Tajemniczy Dżem”, osnuta na tle dziejów słynnego króla włamywaczy. W przedstawieniu przyjął udział orkiestra 12 pułku piechoty. Początek o godz. 7 i pół wieczorem.

Przedstawienie na Sali turnie. odbędzie się w nadchodzącą środę; dochód przeznaczony jest na plebiscyt. Wystawiona będzie operetka „Czar walca”.

Miljonówki na ostatnim piątkowym przedstawieniu „Księżniczki czardasza” zostały wygrane cztery. Szczegółowymi wybrańcami losu są: p. Lewinówna, ul. Targowa 16, p. Strabuziński, ul. Gołębia 1, p. Zylberhaft z Warszawy, Nalewki 49, p. Trzaskalski, ul. Konrada 9.

Następne losowanie miljonówek odbędzie się w nadchodzący piątek.

Ofiary.

Złożone bezpośrednio w „Iskrze”.

Na plebiscyt złożył: Robotnicy sklepu żywnościowego T.wo „Hr. Rera”: Agnieszka Józef mk. 50, Bargała Stanisław mk. 50, Bosak Katarzyna mk. 40, Błaszycki Edward mk. 50, Dziurski Jan mk. 50, Drodek Genowefa m. 50, Dybich Jan m. 50, Kosiński Walenty mk. 100, Kowalczyk Agnieszka mk. 20, Lesiecki Michał mk. 50, Majos Mikołaj mk. 50, Mikurda Emilia mk. 50, Będor Jan mk. 50, Mól Leokadia mk. 50, Zaród Szymon mk. 50, Zych Wacław mk. 50, Horońska Marja mk. 50, Kaczmarczyk Bronisława mk. 50, Mazurkiewicz Piotr mk. 50, Nowak Aniela mk. 30, Barankiewicz M. mk. 50, Paterek Karol mk. 50. Razem mk. 1190,00.

Na plebiscyt złożyli: Janik ze Strzyżowic za szkodę zrobioną przez gości mk. 120, Hefte mk. 50.

Na plebiscyt złożyła Zofia Kossuthowa w dniu imienin ś. p. matki mk. 50.

Do biura kopalnianego w Zawierciu potrzebni są: pracownik dobrze obeznany z pracą biurową i maszynistka, biegle pisząca na maszynie. Oferty do Administracji „Iskry” pod literą N. C.

Kalendarzyk.

13

niedziela

Dziś Katarzyny

Jutro Leona

Wsch. słońca 6 m. 20

Zachód „ 6 m. 1

KRONIKA.

Na intencję szczęśliwego wyniku plebiscytu. Z rozporządzenia ks. biskupa Łosińskiego, w dniu 13 b. m. w niedzielę we wszystkich parafjach diecezji kieleckiej będzie odprawione na sumie solenne nabożeństwo na intencję pomyślnego dla Polski wyniku plebiscytu. W nabożeństwie i modłach wezmą liczni udział mieszkańcy Zagłębia i górnoślązacy.

Bilety miesięczne na kolejach. Wobec reklamacji w sprawie odmowy sprzedaży biletów miesięcznych po pierwszym lub piętnastym miesiącu, ministerium kolei wyjasniło, że o ile pasażer zgadza się zapłacić za okres przewidziany w taryfie t. j. za czas od pierwszego do pierwszego

„Śląsk nasz — tak nam dopomóż Bóg.“

Oto hasło, które ma się ziścić w dniu 20 marca 1921 roku.

Dzień ten zaiste historyczny pozostawimy naszej potomości, która błogosławić nas będzie za miłość naszą do braci górnoślązaków, wyzwolonych z pod niewoli krzyżackiej.

Obywatele! Dzień upragniony połączenia się na zawsze Śląska z Macierzą zbliża się, bądźmy więc godni tego momentu i dajmy swój grosz na tak wielkie dzieło jeszcze w chwili ostatniej!

W niedzielę 13 marca i dni następne sprzedawany będzie znaczek mosiężny z napisem:

„ŚLĄSK NASZ — TAK NAM DOPOMÓŻ BÓG.“

Znaczek winni nosić wszyscy do dnia plebiscytu, jako dowód spełnionego obowiązku względem Ojczyzny przez dobrowolne opodatkowanie się na rzecz Śląska.

Nikt na ulicy bez tego znaczka! Cena znaczka 50 marek.

Naddatków nie przyjmuje się, kto pragnie dać większą ofiarę, uczynić to może przez kupno większej ilości znaczków, lub wpłacić do biura plebiscytowego, przy ul. 3 Maja 21.

W niedzielę dnia 13 b. m. w sali Stow. Rob. Chr., przy ul. Kościuszki o godz. 1-ej popołudniu odbędzie się

WIEC PLEBISCYTOWY dla górnoślązaków,

na który zaprasza wszystkich zarejestrowanych

UWAGA: Górnoślązacy winni przynieść z sobą upoważnienie do głosowania.

Komitet Plebiscytowy
w DĄBROWIE GÓRNICZEJ.

SYNDYKAT

Centralnego T-wa Rzemieślniczego
Spółka Akcyjna

Warszawa, Nowy-Swiat № 48, telefon 168-09.

POLECA Z WŁASNYCH WYTWORNI
HOŁEWKI SKÓRZANE I PŁÓCIENNE
Obcasy drewniane

==== oraz ====

Sprzedaż wszelkich gatunków skór.

Telegramy.

Przedstawiciele górnośląskiego przemysłu w Warszawie.

Warszawa, 12 marca.

(Tel. wł.)

Od paru dni bawia w Warszawie przedstawiciele niektórych spółek górniczych i hutniczych z G. Śląska. Kapitałści ci pragną nawiązać stosunki z Polską, licząc się z

pewnym przyłączeniem G. Śląska do Polski.

Ustawa o 50 proc. podwyżce na towary niemieckie w Anglii.

Londyn, 12 marca.

(Tel. wł.)

Parlament angielski w piąty dzień czytania obradował wczoraj nad projektem rządu, przewidującym pobieranie 50 proc. opłaty na towary niemieckie sprowadzane do Anglii. Minister skarbu Cham-

berlain, który projekt przedłożył, prosił o rychłe załatwienie się z nim, aby ustawę jak najprędzej można wprowadzić w życie. Drugie a może i trzecie czytanie odbędzie się w poniedziałek.

Drobne ogłoszenia

Zgubiono kartę powołania wydaną w P. K. U. w Będzinie, paszport wydany przez magistrat Kielce i dokumenty z legionów na imię Franciszka Małogowskiego. Zwrócić „Iskra“ Będzin.

MAGISTRAT MIASTA CZELADZI

ogłasza, że dnia 4 kwietnia o godzinie 10 rano odbędzie się

LICYTACJA USTNA

na wydzierżawienie w roku bieżącym łąk miejskich a mianowicie: „Okręt pod Milowicami“, „Mierzwinia pod Przelajem“, „Okręt pod Borzechą“ i na zbiór trawy w parku miejskim.

Warunki licytacji będą ogłoszone w Magistr. na 3 dni przed terminem.

Zawiadomienie.

Nadeszły wiosenne pierwszorzędne paryskie modele **OKRYĆ DAMSKICH** i kostjumów po cenach już **zniżonych**, począwszy od mk. 2,800 za okrycie damskie modne

Modeli na wystawę w oknie nie wystawiamy.

Przed nabyciem okryć damskich prosimy obejrzeć modele w naszej firmie, co jednak nie obowiązuje do kupna.

Do egzystującej przed wojną firmy

W. Grajara

w SOSNOWCU,

Modrzejowska 15 róg Targowej.

Dr. Nauk Hermetycznych Stanisław Kozłowski (Petersen) określa: charakter, zdolności, wady, obciążenia dziedziczne, skłonności, kierunek życia, — jak opowiadać — nałogi, cierpienia moralne, treść, zanik energii. — Udziela również ocen grafologicznych (z cech pisma), ułatwiających poznanie innych osób. Dyskrecja bezwzględna. Sosnowiec, Kołłątaja 6, II piętro. Od 4-ej do 7-ej wieczorem.

Piętór bieliżnę prywatnie. Ceny niskie. Wiadomość w Administracji.

Poszukuję kondycji do dzieci z językami: niemieckim i początkami angielskiego. Oferty w Iskrze pod „Praca“.

Zaginęła tymczasowa legitymacja wydana przez magistrat m. Sosnowca na imię Blimy Goldberg.

Mieszkanie kompletnie urządzone pokój i kuchnia w śródmieściu do odstąpienia zaraz. Wiadomość w administracji.

Maszyna „Singer“ w dobrym stanie do sprzedania Kaliska 12 m. 18.

Para łóżek dębowych nowych do sprzedania. Ulica Szczodra 5, róg Wiejskiej

Zgubiono kartę powołania wydaną w Będzinie P. K. U. na imię Szyja Rozenbaum w Dąbrowie, zwrócić do „Iskry“ w Dąbrowie.

Wykonuję roboty zegarmistrzowskie, grawerskie i jubilerskie, reperuję maszyny do pisania, liczenia i numery, kupuję srebro i złoto. Zakład chrześcijański. Modrzejewska 47.

Zaginęła kontrolka chlebowa wydana na imię Jakóba Goldy na jedną osobę.

Potrzebny natychmiast pomocnik obeznany do piekarni. Zagłaszać się Wojkowice Komorne dom Kotulskiego.

Do sprzedania dwie wagi pudowe, jedna 10 pudowa i 20 pudowa wózek lekki na małego konika, krzeselka używane. Teatr Ina № 3 w sklepie.

Natychmiast odstąpię kawę z uzgodnieniem. Dobry punkt. Wiadomość Smolna 5 sklep

300 mk. nagrody. Zginęła mufa od beczki do wozu nieczystości. Znalazca raczy oddać za nagrodą do W-go Żurkowskiego, Policjanta 8, Sosnowiec.

Łatwa lektura do czytania po francusku i angielsku bardzo zajmująca po 30 marek egzemplarz, świeżo nadeszły do księgarni Adolfa Zmigroda w Będzinie, Kołłątaja 30, tamże wielki wybór zurnali mód

Znaleziona szala od wagi dziecięcej jest do odebrania ze zwrotem kosztów ogłoszenia w Iskrze.

Skradziono kartę powołania wydaną przez komisję poborową w Olkuszu oraz świadectwa słusarskie na imię Stanisława Szlaza.

Stenografistka polska z kilkoletnią praktyką biurową poszukuje posady. Oferty do Redakcji pod S. G.

Zaginęła karta powołania wydana przez komisję poborową w Olkuszu na imię Jana Kiełtyka.

Baczność! Przetrasowuje i farbuję kapelusze słomkowe oraz filcowe, damskie, męskie i dziecięce według najnowszych modeli Sosnowiec M. Bergman Modrzejewska 15 w podwórzu.

Powóz sprzącam, Starososnowiecka 26.

Sprzedaję materiały białe po cenach zniżonych. Stary Solec przy kościele dom p. Koniecznego, B. Nowak I piętro.

Zaginęła kontrolka chlebowa wydana przez magistrat sosnowiecki na imię Marjaony Szwała, Florjańska 34.

Po 150 mk. przetrasowuje kapelusze damskie, męskie według najnowszych fasonów. Niemiecka 10.

Ważne dla wszystkich gospodyń! Najlepsze drożdże ze wszystkich krajowych fabryk, sprzedawane na funty i luty codziennie świeże poleca D. Daffner, Sosnowiec Modrzejewska 27.

Sprzedam kredens, szafę, stół, łóżko, umywalkę, kapy na kurtki. Nowopogoniska Nr. 27 Anna Rak.

Skradziono z domu Szubina Szwercberga kartę powołania wydaną w P. K. U. w Będzinie mk. 300 i pół rubla srebrne.

Zaginęła karta powołania wydana przez P.K.U. w Będzinie na imię Kazimierza Rusiła.

Zaginęła karta powołania wydana przez komisję poborową w Olkuszu na imię Błażej Bień.

Zaginęła karta powołania wydana przez P.K.U. w Będzinie na imię Jana Konczyka.

Zgubiono dokument wojskowy wydany w PKU. w Będzinie na imię Stefana Nowaka.

Zaginęła karta powołania wydana przez komisję poborową w Olkuszu na imię Pawła Piwowarowicza.

Zaginęła karta poborowa wydana przez P.K.U. w Będzinie na imię Franciszka Wiczorkiewicza. Zwrócić „Iskra“ Dąbrowa.

Służąca z gotowaniem za dobrym wynagrodzeniem od zaraz potrzebna, Dąbrowa, Sławkowska Nr. 14.